

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5
Negyedévre 2 50
Egy hónapra 1

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többesör hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel.

A pártok és a függetlenségi párt.

Írta: **Hentaller Lajos** orsz. képviselő.

A szabadelvű párt különböző szervezetű, faju és nemű lapjai már napok óta folytatják egymás közt a tollharcot. Mindegyik a saját szája ize szerint azt iparkodik kimutatni, hogy a közjogi alapon álló pártoknak voltaképen az az árnyalata az igazi, mely ama lapnak a háta mögött áll.

A Széll híveié most a hatalom; Tiszáéknál van az anyagi erő, a szabadelvű tábor új segédsapatánál, a volt nemzeti pártnál az erkölcsi dicsőség; a mely, mint egyik lap magát kifejezte, azért övezi körül homlokukat, mert a választási küzdelmek hevében még régi családi ékszerüket is zálogba csapták a Mócsi zsidónál. No, az magától érthető, hogy a néppárt a népet követeli.

És a csatározásban, melyben vér ugyan nem foly, legfelebb tinta, lassanként felosztják maguk között az országot, annak nem hagynak belőle semmit, a kit legjogosabban megilletne.

A közjogi alapon álló pártok sajtoja a függetlenségi és 48-as párttól teljesen megfélekedezik; azt lenezi, számba se veszi.

Nem úgy urak! Ugy látszik, önök gazda nélkül csinálják számadásaikat.

A kiegészítés megkötésekor négy különféle párt volt a képviselőházban: az uralkodó Deák-párt, a balközép, a függetlenségi 48-as párt, és a konser-

vativ Sennyey-párt. A függetlenségi 48-as pártnak összesen csak h é t tagja jutott be akkor a törvényhozásba. A pártok közül leghamarabb a Sennyey párt mult ki. Talán már feledésbe is ment, hogy mint kezdő politikus, Apponyi Albert gróf is annak volt tagja.

Deák halálakor két nagy párt szűnt meg egyszerre: a Deák-párt és a balközép. Ezek összeolvadtak, helyesebben összetaktikázták egymást s z a b a d e l v ü p á r t t á. A függetlenségi 48-as párt azonban e közben folyton erősödött.

A szabadelvű párt csakhamar tul-tengett. — Elégedetlen rajokat eresztett kebeléből. Előbb a független szabadelvűket, majd a mérsékelt ellenzékiet (a habarékpart), azután a pártönkivüli képviselők nagy tömegét, míg végre azután sok névcseré és ki-beugrálás után megszületett előbb a nemzeti párt, aztán Istóczy Győzővel élén az antiszemita párt, s ennek kimulása után egy évtizeddel a mai néppárt.

A függetlenségi és 48-as párt ez idő alatt hihetetlen és gyors hódításokat tett országszerte. A függetlenségi képviselők száma felugrott százra, sőt egy alkalommal százötre is.

Kiabáltak is akkor pártunkra mindent. Felforgatók, forradalmárok, földosztók vagyunk. A józan közvélemény azonban nem adott hitelt ezeknek a barbárságoknak.

Azután nagy garral azt hirdették, hogy pártunk programja nem kivihető, hogy a függetlenségi párt elvei nem ér-

vényesülhetnek, mert az uralkodó a függetlenségi párt programja alapján nem nevezne ki minisztériumot. Mikor ezekre a handabándákra azt feleltük, hogy ily állításokkal egyenesen az uralkodó személyét sértik, mert ezzel egyszersmind azt is mondják, hogy az uralkodó nem alkotmányos fejedelem, hogy nem fogja tiszteletben tartani a nép akaratát, ha az megadja a függetlenségi és 48-as pártnak a többséget, akkor ezzel is elhallgattak. És jókor volt! Mert abban az időben már a nyakukba szakadt a nagy politikai válság. S ekkor már nyilvánvaló lón ország világ előtt a közös ügy bukása s nyilvánva ó l-tt, ha igenis a függetlenségi párt programja nemcsak megvalósítható, de már sokan a tisztelt közösgyes politikusok közül is azon a ponton vannak, hogy annak egyes részét, pl. a külön vármegye területet, keresztülvinni igyekezzenek. Ma meg már épen azon a válaton állanak ténykedő politikusaink, hogy maguk sem tudják, melyik perczen lesznek kénytelenek — ha akarják, ha nem — a függetlenségi párt programjának alapjára helyezkedni.

S miért ez a változás? Mert a függetlenségi párt programja az egyedüli, amely tisztán, világosan fejezi ki a nemzet törvényszerű törekvéseit. „Magyarország minden ügyei idegen beavatkozás nélkül intézessenek.“

Nyilvánvaló tehát, hogy a fennálló pártok között egyedül a függetlenségi és 48-as párt az, mely a nemzet százados küzdelmeinek talajából sarjadzott, amely

Nagy Imre.

A Debreczen eredeti tárczája.

A most lezajlott jubileumi ünnepségen sok szó esett arról, hogy mostani polgármesterünk vezette át a régi Debreczert az új Debreczenbe.

Régi Debreczen!

Ez a két szó úgy megfogta lelkemet, hogy ismétellen vissza gondoltam arra az időre, mikor a minden izében tiszta magyar város, miként egy köztársaság, erősen, szívósan összetartva, védelmezte a magyarságot, a hitet, annyi és annyi ellenséggel szemben.

Régi Debreczen!

Milyen is lehetett az? A mai polgárok és mi a bevándoroltak csak szájhangomány után vagy egy-két kopott fóliás fakó betűből tudjuk meg, hogy menayire különbözött a maitól.

Nepe erős, kitartó, nyelvéért és apái hitéért rajongó, vezetői bölcs és erős kezű emberek voltak, kik a két ellenéggel szemben tiszteletre méltó bátorsággal, de csendálatot keltő diplomáciával jártak el.

Sok, nagyon sok érdekes alakja volt a régi Debreczennek. Főbirái, szenátorai, szuperintendensei és professzorai a ppe ő munkasai

voltak a mai Debreczennek, s lelkük minden dobbanása összefort e város rögeivel, aranykalaszt ringató rónáival.

A sok közül egyről, egy fiatal fiáról ma is büszkeségéről akarok e helyen szólni, ki ha nem is itt látta meg az első napvilágot, de rövid pályáját itt futotta meg, s haló porait ez a föld őrzi évtizedek óta.

Nagy Imre, a fiatalon elhunyt poéta, a Kisfaludy társaság első koszoruzottja ez.

Írtam már többször róla, mert különös előszeretettel foglalkozom vele. Hogy most ismét róla szól ez a rövid írás, oka ennek a főiskolai ifjuság körében megindult mozgalom. Ifjaink maguk között, nemes szándékoktól vezetve elhatározták, hogy Fazekás Mihálynak, a Ludas Matyi aranyos humoru szerzőjének síremlékét emelnek.

Szép dolog, helyes dolog. Becsülöm érte őket egyenként és összesen. Mert bár Fazekás Mihály működése nem egyéb mint tiszteltreméltó irodalmunkban, megis kellő érdem illeti. Hiszen egyike volt ama keveseknek, kik lelkük egész erejével próbálták életre kelteni a halott magyar irodalmat, s megkönynyítették az utánok következő dicsőséges munkáját.

De ha már arról van szó, hogy az ifjuság álljon ilyen dolog élere, melynek elvégzésére a Csokonai kör hivatott, azt hiszem helyesebben cselekszik, ha a magabó való nagyok emléket igyekszik megmenteni az örök feledéstől. Annak emléket, ki életét ott fejezte be, a hova dicsőséget hozott — a kollegiumban.

Ez pedig Nagy Imre, a sserencsétlen véget ért diák poéta.

Akkor halt meg, mikor már felfedezték. A sorvasztó kór, a halál hideg szele akkor döntötte sirba, mikor az egész ország zengett nevérol.

És ott nyugszik némán, csendesesen a Kossuth utczai t. metőben. Sirja felett ibolyák és gyöngyvirág helyett giz, gaz, tövis és kóró virul. Jelei az utókor hálájának kegyeletének.

Nem kötelessége inkább ezt a írt rend-behozni, emlékekkel megjelölni ifjuságunknak, mint azt a másikat, a mely az ifju szívvel nem forrhat úgy össze?

Én azt hiszem, hogy igen! Nagy Imre neve nem lehet közömbös a debreczeni ifjuság előtt, s nem feledkezhetik meg róla hűtlenül, hiszen ép ez ifjuságra hozott dicsőséget, elismerést rövid, de dicsó életpályáján.

Sipos Béla.

nek olz meggöbbsentő igazat adnak az eseménynek s amelyé a jövő.

Látjuk, miként pusztul, düledezik a korhadó Ausztria. Dőreség volna, ha bevárnók, hogy lezuhanó romjai maguk alá temessenek. A magyar nép, a hamisítatlan nemzeti közvélemény nagyon jól tudja immár, hogy ettől a temetéstől csak a függetlenségi és 48-as párt mentheti meg a hazát.

Simonffy Imre jubileuma.

Saját tudósítónktól.

Debreczen okt. 20.

Csütörtökön este fél hét órákor folyt le a jubileumi ünnepély legimpozansabb része a lampionos menet.

A Piacz és Kossuth-utca két oldalát már 6 órákor ellepte az ezernyi néző-közönség, mely türelmetlenül várta a menet megindulását.

A polgármester háza izlésesen fel volt díszítve. Az erkély ki volt világítva. Ott foglaltak helyet a notabilitások.

Fél 7 órákor indult el a menet a collegium udvaráról. Pompás, gyönyörködtető kép tárult a közönség elé. A különböző színű, szebbnél szebb lampionok messze bevilágították a Piacz és Kossuth-utczát.

Lelkes éljenzés hangzott a zárt sorokból, melyre vissza a gyanyáit zúgott fel a néző közönség ovációja.

A polgármester háza előtt megállott a menet. A dalárdák elénekelték az üdvözlő dalt, azután dr. Bartha Béla, a debreczeni akadémia kiváló, ékesszóló igazgatója lépett az emelvényre s tartotta meg üdvözlő beszédét. A szónok messze hangzó érczes szép hangon szót a polgármesterhez. Kezesen, de szívből jövő igaz szavakkal ünnepelte a jubileumot. Beszédét minden dicőitès helyett egész terjedelmében közöljük:

Nagyságos kir. tancsosz, Polgármester Ur!

E nagy napon, midőn Nagyságod negyedszázados polgármesteri jubileumát üljük, Debreczen szabad királyi törvényhatóság város közönségének minden tényezője elbalmozza önt szeretetének, bizalmasnak oly gazdag jeleivel, minőket ez a nehezen megnyilatkozó, de nagyjához igazán ragaszkodó nép nagyon keves embernek juttat osztályrésztül.

A város délelőtti díszközgyűlésén Debreczen hivatalos képviselete ünnepelt önmagához méltóan; este a díszvacsora ősi magyar szokas szerint aldomást isznak, pohart ürtnek Nagyságod egészségére azok, kik társadalmunkban vezérszerepet játszanak, vagy legalább előkelő állást foglalnak el.

Nekem jutott az a megtiszteltetés és valódi szerencse, hogy Debreczen egész néposztatlan társadalmának nevében beszéljek e pillanatban Nagyságodhoz e helyen, magánéletének szentnek szentje, boldog, szeretetben és polgári erényekben gazdag otthona előtt s szavam szol egyaránt kicsiny és nagy, szegény és gazdag, alacsony és magas állású nevében felekezeti és foglalkozási különbség nélkül.

És e nagy, egységes társadalom nevében ezek tanuságot arról, hogy mi szeretjük önt igaz szeretettel, tiszteljük őszinte tisztelettel, mert felszazados közpályán s polgármesterségünk nevedszázada alatt társadalmunk, városunk közé ténnek volt jellemben tiszta, kitartásban, munkásságban nagy, sikerekben gazdag vezérférő, kinek példája ragyogó mintakép arra, — mint szentelje magát valaki a közérdek szolgálatának.

Minden, a mi e városban modern alkotás, a Nagyságod kormányzasi működésével áll valhatatlan kapcsolatban; minden, a mi a mult nagybecsű alkotása, szentelt hagyomány, önből talált hű apóóra, védelmezőre. S ha Debreczen jövője reménytel bízta, a mult és jelen nagyérdemű vezérmunkása ebből is bő részt követelhet.

E tünderfényes estén, mely Nagyságod-

nak, de mi magunknak emlékében is feledhetetlen nyomokat hagy, lobogó s világító lángok ezrei mellett jelentőnek meg Nagyságod előtt.

Nem hiu fény, üres pompa kedvéért történt ez, hanem ennek szimbolikus, jelképes jelentősége van. Ez ezer láng melege jelképezi társadalmunk ezer és ezer szívének lángját, melyek a szeretet igaz melegével éreznek és dobognak Nagyságod iránt. Fenyük és ragyogásuk azt a magasatos eszmét világítja meg és veszi körül glóriával, hogy a közjóért önzetlenül és becsülettel teljesített munka mindig megtalálja a maga fényes jutalmát.

Nagyságod részéről pedig jelentse azt, hogy továbbra is ily csendes lánggal fog lobogni városa- és egyházaert, főiskolájaert, általában Debreczen kulturális intézményeiert s hazája közügyeiert, jelentse azt, hogy példája mindenba világítani fog előttünk, szebben és hatalmasabban, mint ezer és ezer fényforrasunk együttvéve.

Isten tartsa meg Nagyságodat városunk egész társadalmára javára még évek hosszú során át!

A magasan szárnyaló szép beszédet sokszor szakította felbe a közönség viharos éljenzése. Vegén pedig percekig éljenzett a közönség, tüntetve dr. Bartha Béla és a jubiléus mellett.

A polgármester meghatva válaszolt az üdvözlő beszédre, a mely után felzendült a Himnusz s a lampionos menet véget ért.

A díszvacsora.

Este nyolcz órákor négyszáz teritékű díszbanket volt, a melyet a Bika szálloda nagytermében tartottak meg. Debreczen minden társadalmi osztálya képviselve volt ezen a fényesen sikerült banketten s a főasztalt városunk vezérlő férfiai foglalták el.

A bankett étrendje a következő volt:

ÉTREND.

Fogas tartararással.

Malacz okány.

Vesepecenye madeiramartással.

Tesztak: alma, turós és káposztas rétes.

Sült: pulyka, vegyes compót és salátával.

Parfait ostyával.

Vegyes gyümölcs es sajt.

Fekete kávé.

Borok: Fehér asztali.

Ménesi vörös.

Homoki rizling.

Ásványvizek.

Már a második fogás után felemelkedett a főispán s a legelső magyaremberért, a királyért üritette poharát. Poharközöntőjét állva hallgattak végig a banketten megjelentek s utána riadó éljenzés zúgott fel.

Ezután tizenhatszónak mondtak szebbnél szebb köszöntőt a polgármesterre, méltányolva s kiemelve a jubiléus érdemeit, amelyekért Simonffy Imre melegen mondott köszönetet.

A díszes társaság tagjai kölömben a Rácz Karoly kitűnő zenéje mellett a késő éjjeli órákig maradtak együtt.

Az üdvözlő táviratok.

A jubiléus polgármestert nevezetes ünnep alkalmából többen mint ötvenen keresték fel üdvözlő táviratokkal.

Daranyi Ignác földmívelésügyi miniszter a következő táviratot küldte:

«Mai ünnepélyéhez fogadja nagyságod őszinteszerencse kívánatom nyilvánítását». Schlauch Lőrincz bíborosok távirata a következő:

«Fogadja nagyságod Debreczen városa által oly méltan ünnepeit jubileuma alkalmából legőszintébb szerencse kívánataimat».

Firczak Gyula ungvári gör. kath. püspök távirata így hangzik:

«Jubileumi ünnepén örömmel üdvözlöm kérve Isent, hogy hazánk és Debreczen város üdvére nagyságodat teljes testi es szelemi erőben még soka tartsa, áldja, óvja».

Bilinszkynek, az osztrák-magyar bank kormányzójának üdvözlő távirata így szol:

«Igaz örömmel üdvözlöm nagyságodat 25 éves jubileuma alkalmából, Debreczen bámulatos fejlődése nagyságod buzgó és tapintatos működésének eredménye. Az ég áldja nagyságodat és azt az egyetlen törvényhatósági várost, a mely képes volt felismerni, minő erő rejlik a következetességben».

Thaly Kálmán ezt táviratozta:

«Mai örömnepet alkalmából fogadom tőlem is a legőszintébb üdv kívánataimat».

Dr. Király Ferencz, Szabó Antal miniszteri titkar, Puky Gyula, K. Kopacsy Juiiska stb üdvözöltek még a jubiléus polgármester,

A debreczeni orvosok díjazása.

«Egy családapa» levelet küldött szerkesztőségünkbe. Az új orvosi díjazást teszi benne diskusszió tárgyává, s megvallva az igazat — fején találva a szöveget — szó emel az ellen a megállapodás ellen, mely a debreczeni orvosok rendkívül magas díjazását óhajja kimondatni.

A levelet egész terjedelmében közre adjuk. Olvassa el mindenki, s nagyon sok dolgan azt fogja mondani, hogy irójának igaza van, s olyan ember, a ki a körülményekkel szemot vette kezébe a tollat. Azonban kívánatosnak tartanánk, ha a debreczeni orvosi kar tagjai megnyugtató feleletet adnának a levélre mely így hangzik:

A debreczeni orvosok díjazása.

Ily cím alatt ösmertetik a helyi lapok a belügyminiszteriumnak Debreczen városához menesztett azon leiratát, melyben elmondatik, hogy a négy osztályban előirt orvosi honorariumok közül magának egyet kiválasszon.

Az egészségügyi bizottság már tárgyalta is e csodaszülött kérdést.

A tiszti főorvos ur véleménye oda nyilvánult, hogy mert Debreczen város lakosainak vagyoni viszonya igen kedvező, Debreczen város magan orvosi díjazása a második, tehát csaknem a legmagasabb osztályba sorozható és pedig: egy orvosi látogatás nappal 4 korona, éjjel 6 korona. Egy elöltött félnap 15 korona, egy felej 20 korona es minden további 2 korona; bonyolodott? seb első körése 10 korona, minden további 6 korona; szülészet: műtettel 30 koronától 80 koronáig terjed az orvosi díjazás.

Az itt leirtottakban csak azt nem tudom, hogy az árszabályzat neveltségesebbé, vagy a tiszti főorvos ur véleménye és vele az egészségügyi bizottság azt partoló álláspontja. Óhajandó volna övszerint tudni, hogy kik legyenek azon bőkező nagy férfiak, hogy a szegény nép üres erszénye rovására, csak üg dobálóznak a 10, 20, 30, 80 koronákra!

Először is vizsgáljuk csak — nem orvosi szemüvegen — Debreczen város lakosainak kedvező vagyoni viszonyait. Debreczen város lakosainak tulnyomó része — nem számítva ide a napszámosféle osztályt — áll kis iparosokból, kis kereskedőkből és kis hivatalnokokból, kiknek átlagos évi tisztajövedelme 3—800 frt, melyből ha orvosra soha szüksége nincs is, csak alig-alig tud megélni.

Tegyük fel például: hogyha egy hávi 50 forint jövedelemmel bíró halandó megbetegszik és az orvos négy hétig csak egy-egy nappali látogatással gyógykezeli, nem számítva a gyógyszerek árát, az orvosi diurnum 60 forint, de hát a hol csak 20—25—30 frt a hávi jövedelem, — pedig ilyen is elég sok van — miből fizesse a 60 forintot. Hátba még az orvos ur tulbuzgóságából, felnapot is eltölt a beteg agyánál, a beteg ezért fizessen 15 koronát.

Egy szegény ember a kit az utczen véletlen egy szekér elgázol és lábát vagy kezét törí, az első bekötözésért fizessen 10 koronát, a további bekötözésért: 6 koronát és ha az orvos azt vagy tiszter bekötözi fizet 70 koronát, de hát annak a szegény városi, vagy megyei díjoknak ki 80 krajczárért küzd na-

ponta a megélhetésért, honnan fizesse meg azt a reánévze Dáriusi kincset? vagy ha egy ilyen szegény díjok feleségénél egy szülészeti műtétet kell végezni, honnan vegye a 30-80 koronát? Vannak szegény, több tagból álló családok, hol egész éven át aig van nap hogy betege nem volna; az ily családot aztán oly diurnummal hamarabb pusztítaná el az orvos, mint a betegség. És ha végre is a beteg fizetni nem tud, az orvos végrehajtót küld nyakára, hogy a még meggyógyítani sem tudott beteg feje alól elvételre parnait? Valóban üdvös emberi intézmény!

Hat nem jól van ez így, jobban volt, mint régen volt, fizetett kint, hogy telt. Különben minden meg rendszabályozás mellett sem fog az ezután sem többet fizetni, mint amennyit tud, mert hol nincs, ott nemcsak az orvos, de az Ur Isten sem vehet.

Ugyan miért kell-e éppen az orvosokat oly dusan fizetni, mint senki más?

Azt mondják talán az orvosok, hogy azért kell őket oly dusan fizetni, mert diplomájukat nagy költség árán szerezték? Hát másnak diplomát ingyen adnak? gyógyszerész, ügyvéd, mérnök stb. ezeknek is sokba kerül, s örül ha már biztos 3-4 ezer korona évi jövedelemre tesz szert, tessék kiszámítani mi esik ebből egy egész nap és éjszakára?

Ennek a magas orvosi diurnumnak van még egy igen komoly hatása is, mely a közegészségi viszonyok romlásához vezet. Azt fogja eredményezni, hogy orvost még a legveszélyesebb betegségekhez sem tognak hívni, a járványos betegségeket eltitkolják és a ragály így jóformán fog terjedni; mert nincs miől az órási orvosi diurnumot fizetni. A titkos kuruzsolók napja fog felderülni, vagy egyik a másik orvoslási tanácsait lesz kénytelen alkalmazni. A mily káros lesz ez a közegészségügyre, s oly káros lesz az orvosokra nézve is, mert nem csak a forintoktól, de a gara-októl is elfognak esni.

Ajánlom a régi szokásnál maradni. Nem az a baj, hogy rosszul fizetik az orvost, hanem az, hogy már mint nálunk is több az orvos, mint a beteg és hogy az orvos urak mind csak a nagyobb városokban vágyanak letelepedni. Száz és ezer kisebb község van orvos nélkül, persze ily helyeken csak 50-60 filler egy orvosi látogatás díja és mindannyian 4, 6, 10 korona után acsingóznak.

Ha a célba vett új rendszer életbe léptettedik, úgy én részemről sem magam, sem családom bármely tagja részére orvost nem hívatok — mert nem hivatatok, hanem kénytelen leszek vagy magam magamat gyógyítani, vagy kuruzsolóhoz fordulni. Biztosan hiszem hogy ezt mások is fogják követni.

Egy család apa.

Protestáns jótékony Egyesület.

— Saját tudósítónktól —

Nagyvárad okt. 19.

Nagyváradon új, jótékony Egyesület alakult, melynek célja: protestáns gyermekek nevelése, szegény és árvagyermek segélyezése, támogatása, egy protestáns tanítóképző felállításának elősegítése. Ez az egyesület a Protestáns jótékony Egyesület, melynek tagjaiul már eddig igen számosan jelentkeztek, úgy az ev. református, mint az ag. hitv. evang. hívek sorából. Az alakuló közgyűlésen Ritoók Zsigmond, a kir. ítélő tábla elnöke, — az őszme megpendítője és lelkes támogatója mondott lelkes beszédet, melyben a cél, a működés irányát s az eszközöket ismertette azzal meggyőző erővel, szellemmel és hatással, mely ez ideális és nemeslelkű és jellemű férfi minden felszólalását jellemzi.

A gyűlésen egybegyűltek egyhangú lelkesedéssel eljénzték meg szónoklatát, elnökké választották s vezetése alatt megalakították az Eg. esületet, melynek működése iránt teljes bi-

zalommal tekinthet városunk összes polgársága.

Hiszen maga Ritoók Zsigmond hangsúlyozta, hogy az egyesületnek politikai célja nincs; célja egyedül az, hogy a protestánsok körében a hitélet, hitbűséget fokozza, az értelmi és erkölcsi erőt fejlessze. Ez nemcsak kulturális cél, aminek istápolása elvlegre minden felekezetnek kötelessége.

A Protestáns Jótékony Egyesület alakuló közgyűléséről a következő tudósítást kaptuk:

Az alakuló közgyűlés az ev. ref. internatus nagytermében folyt le.

Szabó Károly bihari esperes nyitotta meg a gyűlést s elnökül: Ritoók Zsigmondot ajánlotta.

Az egybegyűltek lelkes eljenzése közben elfoglaltan az elnöki székét, beszédet mondott, melyben az alakítandó Egyesület célját, működésének irányát fejtegette.

Ritoók Zsigmond beszéde.

Sajátságosnak fog látszani — ugymond, — hogy a meg nem alakult egyesületet védelemmel fogadják. Védelemmel azon fele fogas ellen, mintha politikai célja lenne, vagy más felekezetek polgárai ellen kihívó magatartást akarna követni.

Eltérítéssel van, a világot sem akar az alakítandó egyesület válaszalatt emelni, a különféle felekezeti polgárok között. Hanem igen azt óhajtja, hogy saját egyháza területén és körében olyan intézei fejlesszessenek, mely által a hívek összetartozásának érzete fejlesszessenek, a hitelvek, a hitbűség, az értelmi erő és vallási meggyőződés fokoztassék!

Intézményt akar létesíteni, mely a protestáns nőnevelést, a jótékonyt szolgálja, a protestáns árvákat és szegényeket olalmába fogadja, segélyezze s azokat a haza, a egyház, a társadalom részére megmentse.

A mit mulasztottunk — azt óhajtjuk pótolni. Mert ismert tény, hogy — hisz statisztikai adatok bizonyítják, hogy hazai, protestáns egyházunkban, az utóbbi időben nagy hanyatlás állott be nemcsak letszamban, hanem erkölcsi erőben is megfogyott.

A legtöbb kiterés az ev. ref. egyház hívei között történik.

Ma napság hiányzik a protestáns egyházban az az erkölcsi erő, mely a patens idejében meg a hatalmat is visszavonulásra bírta.

Szólok ennek okait különösen a protestáns nőnevelés elhanyagolásában, protestáns felsőbb tanintezetek hiányában, idegen elemek befolyásában találja, melyektől nem lehet varni olíi oktatást, annál kevésbé nevelést, mely a protestáns szemlének megfelel.

A jótékonyt nem gyakorolják elegendő arvaik és az gyényeink iránt: s ez által ezren es ezren vesznek el; a haza, a nemzet és az ország kárára. Más egyházak és felekezetek jobban gondoskodtak e tekintetben, mert helyzetük is előnyösebb. A protestáns egyház mai napság is azon áldozat készségre van utalva és híveinek híveinek buzgalma van utalva mely súlyosabb körülmények között fentartotta, Ebbe rejlik a legyőzhetetlen ereje.

Sohát a nőnevelést kell a protestánsoknak előmozdítani, tanítóképzőket, felsőbb tanintezeteket kell létesíteni, hogy a hitben, erkölcsben, jellemben és erőben kiválóbb nők kerüljenek a családba, az életben, mert a milyen a nő, olyan a család, olyan a társadalom.

Nem hibeti, — folytatta a szónak, — hogy a protestánsok küzdelmeinek fényes példája nem lelkesít-ne bennünket s a lányság szétfoszlani engedné az általok kivított eredményeket. Isten segítségével ezért fogunk elérni.

Mindkét protestáns egyházunk számos oly nemes erővel és kiváló férfiakkal bír, kiknek együtt működése buzgalma és áldozatkészsége diadalra fog vezetni.

Lelkes eljenzés követte a meggyőző szónoklatot, melyet Kis Elek indítványára egész terjedelmében a jegyzőkönyvbe iktattak.

Ezután Sulzok István lelkész olvasta fel az alapzabálytervezetet, melyet igen csekély módosítással egyhangulag elfogadtak.

Materny Imre evang. lelkész örömmel üdvözölte az alakuló gyűlést s biztosította arról, hogy a nagyváradi ag. hit. ev. Egyház is testvéri szeretettel fogja támogatni a protestáns, jótékony Egyesület céljait.

Végül megalakították a tisztviselői kart, egyhangú lelkesedéssel.

Elnökke Ritoók Zsigmondot és Jelentsik Istvánt, alelnökké: Osterlam Ármintet, Fűredy Lászlónt, Szabó Károlyt és Glac Antal, titkáru: Sulyok Istvánt és Várady Zsigmondot, pénztárosul: Harmathy Károlyt, elnökről: Miskolczy Árpádot, árvagondnokul: Csák Matet, ügyészül: Ritoók Géza dr választották meg.

Végül a közgyűlés Ritoók Zsigmond indítványára a Protestáns jótékony Egyesület megalakulása alkalmából advölzi a Bupapesti Országos Arvaegyesület és rendestagul belép annak kebelébe.

A közgyűlés az elnök eljenzésével ért véget.

Parlament a folyosón.

... Madarász József batyánk már rég ott ül a helyén, mikor még egyetlenegy honatya sem mutatkozott sem a tanácskozási teremben, sem a folyosókon.

Korán kelt az öreg ur, pedig ezt a félórás ülés akár el is aludhatna volna.

Szűhá Pista udvarol Madarásznak, a kinek biztos a jövő országgyűlés körelnöksége.

— Fene komisz ám ennek a teremnek az akusztikája, istennyila csapjon belé. Csak hogy azt mondják, hogy a dunaparti czifra parlamentben meg komiszabb lesz!

— Csakugyan! — felel Madarász apó. A magyar képviselőházban ritkán hallották jól a nép panaszeit és kívánságát...

Hja, ezen az akusztikai hibán nem segít semmiféle pallér és kőmives!

Ha a padokba automatákat ültetnének: az elnöki székbe egy berregő fonográfot kelene helyezni. Perczel Dezső elnöknek egy hangja sem hatol ki az üvegvárból és a bitor közül.

— No pajtkám, — biztatja a szélső baloldalt egy szabadelvű párti honatya, ebből ez elnöki bagolyvárból akár a halálos ítéletet is rátkonunziálhatnák!

— Bizony nem is tudom én, — vag közbe — Hentaller Lajos — hogy nem zalami államcsinyre rendezkedett-e be az elnökség ezzel a nagy hangiompióval.

De már erre jobbnak látta az ingerkedő honatya az elsomfordalást.

De az ember nem is igen tudhatja, hogyha jövőre például talál az elnök lenni, milyen szörnyű anatemákat és megrovási kalandoka vagdoshat a Rossival István fejére.

A Ház lassan-lassan mégis csak határozatképesé lesz.

Az elnök elstutogja bejelentéseit. Horváth Nándor Lukács miniszter mög ül és igen élénk társalgásba mélyednek.

Senki sem sejt, hogy ezalatt a folyosón micsoda összeütközés folyt le Tisza Kálmán és Pichler Győző közt.

Tudniillik az öreg Tisza a miniszteri szoba felé igyekszik, Pichler már régebben ott áll és vigyáz a hazára — s a vén generális neki talált menni a nagyreményű ifjú honatjának. Kőlcsonó «pardon» fejezte be a nagy jeledetet.

Régen, a fény, a pompa és hatalom korszakában történt az, hogy Tisza Kálmán a kocsiába szállva, veletlenül meglökte Csanády Sándort.

— Ne lökdösődjön az ur! — mondá a vén szittya nagy felferjedésében.

Csanády még haragudhatott az öreg ob-sitosra, az új nemzedék már meg sem érzi az ő lökését. Hogy egyengült már az a hosszú kar, a mely valamikor a haza történelmét terelte új irányba erős lökéseivel.

Az einök közli, hogy a Hazat meghivták a Vörösmarth-ünnepélyre. Széll Kálmán jelentést tesz az új parlamenti palota előhaladásáról...

Horánszky Nándor és Lukács László még mindig beszélgetnek. Ugyan mi lehet az?

E felett török a fejőket a miniszterelnök háta mögött belyet foglaló Fabinyi, Lévai és Szűcs Pál, ezen töpreng Komjathy Belr, erről suttognak a hírlapírói karzatán.

A későn érkező báró Kaas Ivornak is erről referálnak barátai.

Egy szót sem árulnak el se Horánszky, se Lukács, Mintha csak őket környezné az elnöki üvegkaliczka és bársonyos függöny.

Ugyan mi lehet az?

Csak nem a múlt, a mely meghalni nem tud és a jövő, a mely megszülni nem bír, folytatnak komoly beszélgetést?

Színház.

Boccaccio.

— Soupe nagy operetteje. Reprise a debreczeni színházban 1900. okt. 19-én. —

Soupe mester nagy operetteje a Boccaccio világhódító körutrá indult par evtizeddel ezelőtt. Behuzelgő, edes muzsikája diadalmasan járja a színpadokat, de végetre az lett a sorsa, a mi társainak, a régi híres operetteknek — leszorult a világot jelentő deszkákról.

A mai nemzedék már nem is ismeri. Azokat a dallamos áriákat, melyek valamikor zoogora kivonatban, s minden néven nevezendő hangszerben szerepeltek, belepte a por, s ha kiássák őket a feledés homályából, olyan ünnepi hangulatot varázsolnak minden színházba, mint mikor először csendült fel a poetikus szerelmi dal:

»Ha már enyém a szived.«

A tegnapi reprise első érdekessége volt a közönség, hogy ez a kiváló alkotás meg az énekes személyzet elsőrendű erői nek közreműködésével, még sem telt meg a színház. Pedig énekes személyzetünk hűséges interpretatora volt a nagy mester muzsikájának, egyenként és összesen lelkesedéssel, ambícióval törekedtek, hogy a nehez, fáradszó, három négy mai operettek megfelelő Boccacciót minden részében diadalra vigyék.

Es ez sikerült is. Az első tapsok a nagy mester emlékeinek szölköttek. Az ő lángelmejét személyesítették meg Kallay és Perényi Margit. Ez inspirálta a mi nagylehetőségű karmesterünket Znojenszkyt is, kit rég nem látunk olyan tüzzel, lendülettel, nemes lelkesedéssel dirigálni mint tegnap.

Az első tapsot Boccaccio személyesítője Kallay Lujza kapta.

Gyönyörködtünk tegnap is ebben az igazi művész lélekben, kinek istenadta szép tehetősége fokozódva tör felfelé, s nem kéri, de szinte követeli az elismerés virágait. Könyveden, bizottsággal, elegánsan játszott, s remekül énekelt.

Perényi Margit éppen ilyen feltétlen elismerést érdemel. Végtelen kedvessége szeretetreméltósága tegnap beragyogta az egész színpadot, s az első felvonásban énekelt szerelmi dala egészen elragadta a közönséget. A harmadik felvonásban ő és F. Kallay Lujza mellett valósággal tűntetett a közönség. Az olasz szerelmi duettet háromszor ismételték meg.

A többi szereplők mind ambícióval játszott k. Sziklay, Nagy Gyula, Karacs a bohókás elemet képviselték zajos derűtség közepette. Környei, Galyasi, Bárdos Irma szintén dicséretet érdemelnek, csupán Péchy László

nem tudott megbarátkozni a herceg nagy prózájával. Hisszük, hogy a legközelebbi Boccaccio előadást telt ház nézi végig.

(s. b.)

Ujítás a színházról. Ügyes ujítást honosít meg színházunk ügyes titkárja Országh Bertalan. Ugyanis a jegyszédők ezután a színházban nem a rendes alakú színlapok fogják árulni, hanem igen csinosan és izlésesen kiállított legyezőket, a melyeknek a közepére lesz a színlap nyomva. Így aztán össze lesz kötve a hasznos a kellemessel, a mi az óriási hőségben, mely a színházban uralkodni szokott, valóban üdvös lesz. Az ujítás nemsokára életbe lép s a legyezők még csak drágábbak sem lesznek, mint eddig a színlapok.

Szombaton, október hó 20-án bérlet 17. sz. »B« Otthello, tragédia 5 felv. Irta Schakspereare.

Vasárnap, október hó 21-én két előadás: délután 3 órakor felhályákkal Kis szőkevény, operette 3 felv. Zenéjét szerette Mon Áron, este 7 és fél órakor rendes helyákkal bérletszűnet, ujdonságul először: Muzslai bankó. Eredeti új népszínmű 3 felv. Irta Györkönyi Károly.

Hétfőn, október hó 22-én bérlet 18. sz. »C« — masodsor: A muzslai bankó.

Kedden, október hó 23-án bérlet 19. sz. »A« — Egytöm gyöngye. operette 3 felvonás. Szerdán, október hó 24-én bérlet 20. sz. »B« — Nebántsvirág. Operette 4 felvonás.

Csütörtökön, október hó 25-én bérlet 21. sz. »C« — A baba. Operette 4 felvonás.

Pénteken, október hó 26-án bérlet 22. sz. »A« — Figaró lakadalmá. Vigjáték 5 felvonásban.

Szombaton, október hó 27-én bérlet 23. sz. »B« — A kaméliás hölgy. Színmű 5 felvonásban.

Vasárnap, október hó 28-án két előadás: délután 3 órakor felhályákkal: A csillag fia. Énekes legenda 5 képben; este 7 és fél órakor rendes helyákkal, bérletszűnetben: A csikós. Eredeti népszínmű 3 felv.

H I R E K.

*** Istentiszteletek.** Holnap vasárnap az ev. ref. templomban a következő lelkesek tartanak istentiszteletet: Nagytemplomban: Szabó Bertalan s. lelkész. Kistemplomban: Dicsőfi József lelk. Kossuth-utcai templomban: Könyves Tóth Kálmán, Ispóty templomban: Mitrovics Gyula.

Az ag. hitv. ev. templomban a holnap d. e. 10 órakor tartandó istentiszteletet Sárosy Mihály s. lelkész fogja megtartani.

*** Debreczeni mérnök találmánya.** — Stein H. David, Debreczenben általános ismert kiváló mérnök új találmánnyal lepte meg a gazdaközönséget. Egy — már Magyar, Osztrák, Német, Francia, Angol és orosz országokban szabadalmazott új szerkezetű kukoricza morzsológepet talált fel. Az új morzsológép tökéletesség dolgában messze felül haladja az eddig forgalomban levőket. Bámulatos gyorsasággal, a legkényesebb igényeket is kielégítve végzi munkáját, úgy hogy a gazdának megbecsülhetetlen. Olcsóbb a régi kukoricza morzsolóknál és e mellett rendkívüli időmegtakarítással dolgozik. Üdvözöljük a mérnök urat új tanálmányaért, melynek jószágát és kiválóságát elsőrangú szakértők elismerték. Egyben felhívjuk olvasóink figyelmét arra, hogy Stein David holnap, az az vasárnap delelőt 9—12 óráig próbamorzsolást rendeztet a R a n y János-utca 50. szám alatt levő lakásán. Gazdáinkat e fontos találmány érdekében fogja feltétlenül, így melegen ajánljuk a próba megtekintését, melyre S t e i n mérnök mindenkit s. ivesen lát.

*** A debreczeni kereskedelmi és iparkamara f. hó 19-én tartotta rendes évi közgyűlést Szabó Kálmán elnöklésével a tagok nagy részvétele mellett. A napi rendre tűzött fontosabb ügyek és határozatok közül felemlítjük a következőket: az elnökségnek a kamara felelő működéséről előterjesztett jelentése tudomásul vetett. Hosszabb vitát idézett elő az a tervezet, melyet a kereskedelemügyi miniszter a beteg-egélyező pénztárakról szóló törvény módosítására vonatkozólag a kamarának véleményezésére megküldött. A kamara előzőleg meghallgatta a kerületben levő szaktestületeket, s az ezekről beérkezett jelentések értelmében különösen azonban dr. Szantó Samuel levelezőtárgy ügyet minden oldalról megvilágító ismertetése alapján azt a határozatot hozta a közgyűlés, hogy a miniszterhez intézendő felterjesztésben a tervezet hiányainak felsorolása s az abban foglalt rendelkezések káros voltának felemlítése mellett javasolni fogja mindazon betegsegélyező pénztárak meghagyását, melyek tagjainak eddig is teljes kielégítése mellett működtek, az ipartestületi pénztárakra nézve pedig azoknak engedélyezését, melyek ezer taglétszámot kimutatni képesek.**

A tisztességtelen versenyről alkotott törvénytervezetet pontonként tárgyalta a közgyűlés s elhatározta, hogy a tervezet egyes intézkedéseinek, melyek a kereskedelemre általában benítölő hatnak törleszt fogja a kamara javaslata hozni. — A kézműáru szokványokra vonatkozólag a miniszter által véleményezésre megküldött szabályzatot, mint a mely a kívánalmaknak teljesen megfelel a közgyűlés elfogadta. — Tárgyalás alá vétetett ezután a kamara 1901. évi költségvetése, mely 45,522 K. kiadási és 61,330 K. bevételi előiránnyal elfogadtatott, s ezzel kapcsolatban a költségvetés azon tetele is, mely a jövő évi iskolai és rokonteremtési segélyekre 10,220 koronát állapít meg. — A közgyűlés G a a J enő dijnokot 1600 korona évi fizetéssel rendes irnoknak megválasztotta s nyugdíj kötelékébe is felvette. — A Z s o l n a y Vilmosnak Pécsen emelendő szobor alapja javára a közgyűlés 50 koronát szavazott meg. — Végül elhatározta a közgyűlés, hogy G r ü n v a l d József segédtitkár a párisi kiállítás tanulmányozására kiküldi.

*** A jövőheti bűnügyi főtárgyalások** a következő sorrendben tartatnak meg: okt. hó 22-én et, őn Orbán Lajos ellen testi sértés büntette, Kiss Ferenc ellen erőszakos nem közönséges, Csujá József ellen testi sértés büntette, okt. 23-án kedden Tóth Zsuzsana ellen gond. okoz. emberölés vétsége miatt, okt. hó 24-én szerdán Molnár Sándor s trsa ellen hatóság elleni erőszak, Rozenfeld József s trsa ellen gond. okoz. ember ölés vétsége, okt. hó 25-én csütörtökön B. Kovács József ellen lopás büntette, özv. Nagy Lajosné ellen lopás büntette, október hó 26-án pénteken Nagy Gabor ellen gond. okoz. súlyos testi sértés vétsége, Elek Ferencné ellen okirat-hamisítás, Mera Agnes ellen is az büntette miatt. Ugyanaznap itelethirdetek is lesznek.

*** Bánffy szerencsége.** Bánffy Dezső rövid idő alatt Magyarország leggazdagabb embere lesz és isten kegyelméből módjában lesz: valaszásokra vagy egyebekre annyit kötenni a mennyit neki jól esik. Bánffy Dezső egyik birtokán gazdag aranybányát fedeztek fel. Tordai levelezőnk erről a meglepő ujdonságról a következő részleteket írja le: Körülbelül egy hónappal ezelőtt Fehér József kolozsvári építész-vállalkozó Bánffy Dezső báró engedményével elment Göbemesterházára, Bánffy aranyostor-damegyei birtokára, hogy mészakövek után kutatson. Kutatásai közben olyan kőzetre bukkant melyben lencse és borsó nagyságu szabad aranyat talált; a kőzet maga is határozottan aranytartalomban gazdag.

Fehér értesítette báró Bánffy, aki rögtön kiküldte Halavács orszagos geológust, hogy a tünetet tudományosan vizsgálja meg. Halavács tegnapelőtt érkezett haza és csodálatokat mesél az ő göbemesterháza tapasztalatairól. Halavács megállapította, hogy sok szabad

aranyon kívül minden métermázsa közöttben 8—10 gramm arany van. Ez oly bőseges aranytartalom, minő az ország egyetlen bányájában sem található. És most mondja meg valaki, hogy Banffy Dezső nem szereucsés ember, ha meg maga az ellenkezőt állítaná is.

* **Hier helyett — jelen.** A szolnoki katonai ellenőrzési szemlén Milus Ferencz magyar államvasuti kovács az előirt Hier szó helyett e szóval jelentkezett Czeiler őrmester előtt:

— Jelen!

Az őrmester Fridler százados elé vitte a főszyókeres magyar embert s a százados huszonnégy órai arisztomra ítélte. Ebből azonban csak egy órát töltött ki, mert a mikor panaszkodott, hogy nem kapja meg bérét, ha nincs a vasutnál, szabadon bocsátottak.

Hasonló eset történt Kolozsvárott is. Egy Horváth János nevű tartalékos, a ki csak magyarul tud, magyar szóval jelentkezett. Szerevisza főhadnagy — aki felügyelő tisztként volt odarendelve — mikor meghallotta a magyar szót, így szólt Horváthhoz:

— Miért kiáltotta jelen?

— Mert magyar vagyok!

— Nem tudta, hogy azt kell mondania:

Hier?

— Tudtam, felelte a tartalékos bátran.

— Hat akkor azt kellett volna mondania.

Miért nem tette?

Horváth erre nem felelt semmit. A főhadnagy három napi egyes arisztomra ítélte a tartalékosat.

* **Az Alsó-Szabolcsi Tiszai Ármentesítő-Társulat** folyó 1900. évi október hó 27-ik napján délelőtt 11 órakor Debreczenben a társulat hivatali helyiségében (Széchenyi-utca 1. szám) rendes közgyűlést tart. Targyisorozat:

1. Az alapszabály 13. §. 1., 2. pontja értelmében Elnök és Alelnök választása s a választmány újbuli megalakítása. (Névsor és érdekeltségi tagkimutatas 1/2. alatt közölve.)

2. A tiszavölgyi társulat közgyűlésére meghatalmazottak választása.

3. A folyó 1900. évi számadások megvizsgálására küldöttség nevezése, továbbá az anyagok, szerek, árvedelmi felszerelés megvizsgálására megbízottak választása.

4. Az előzőleg tartandó választmányi gyűlésen tárgyalott ügyekben — választmányi javaslat előterjesztése.

5. Fenti választmányi gyűlés javaslata alapján az 1901. évi költségvetésjavaslat megállapítása.

A közgyűlést megelőzőleg ugyancsak Debreczenben a társulat fentjelölt hivatali helyiségében 1900. évi október hó 27-ik napján délelőtt 9 órakor igazgató választmányi gyűlés fog tartatni.

* **Csighy Andor beiktatója.** A debreczeni főiskola derék, tudományos, alapos képzésű szeniora, ki a főiskola ifjusága de a tanári kar előtt is közszeretben áll, ma délelőtti tartotta szeniori értekezését a főiskola VI. ik számú termében. Az itjuság, a mely meleg rokonszenvvel viseltetik a kiváló szenior iránt, nagyszámmal jelent meg a beiktató ünnepélyen. A tanári kar részéről jelen voltak dr. B a r t h a Béla akadémiai igazgató, dr. K é r e s z y Zoltár jogikari, É r ő s Lajos theologiai dékan, Csiky Lajos, Balogh Ferencz akadémiai tanárok. A székfoglaló szeniorhoz dr. B a r t h a Béla igazgató intézet meleg szavakat, a mely után C s i g h y Andor megtartotta nagy tudásra való értekezését. Az értekezés után az ifjuság lelkesen megjelenezte az új szeniort. Az ünnepély az igazgató zárszava után véget ért.

* **Gyanus pecsét gyűrű.** A szibogón, a debreczeni régiségárlaton egy eber óra a rendnek ma délelőtti észrevette, hogy D o b ó András hajdu-bőszörményi lakos egy igen értékes pecsétgyűrűt árul. A gyűrű arany s ősi czimer van bevésve a kövébe. A rendőr igazgatóra szólította fel Dobó, aki himezett, hamozott, de nem tudta megmondani honnan vette a gyűrűt. Természetesen elkobozták tőle s a vizsgálat megindult ellene.

* **Erős tolvaj.** Úgyesen kieszt lopást követelt el a héten K o n k o l y Geza újföldi

tanyáján valami erőművésznek szüetett, de pályáttevesztett alak. Este bevetődött a tanyára, de ott kukoricza hántas levén még mindenki ébren volt. A nagy jókedvben senki sem vette észre s a jötermetű vállas egyén felkapva két vas ekét a vállára, odebb állott vele. Azonban valószínűleg hiába pazarolta erejét az ipse, mert a rendőrség nyomában van s így nem igen fog sokaig szántogatni az ekekkel.

* **A mai hangverseny.** A Schreyer nővérek mai hangversenye iránt városzerte nagy érdeklődést tanusít a zenekedvelő közönség. Az érdeklődés bizonyítja az a körülmény is, hogy a jegyek igen k-pó ak. Akik a hangversenyt, mely elvezetésnek ígérkezik, megakarja hallgatni László Albert könyvkereskedésében vagy este a zenedében felállított penztárnál válthatnak jegyet. A hangverseny este fél nyolczkor kezdődik.

* **Lopás a színházban.** Tegnap este vakmerő lopás történt a színházban. Egy pahalynak az előszobájából loptak el Dr. Altman Bélaénak 60 korona értékű sáwhlját. Az esetet bejelentették a rendőrségnek, a mely erőlyes nyomozást indított. Esetleges tájékozás szempontjából ide írjuk, hogy a sáwhl crépe de chine-ből készült.

— Csak most arra vagyunk kíváncsiak, mire jök hát a pahalynitogató nők, hanem arra, hogy vigyázzanak az előszobákban, elhelyezett értékes ruhadarabokra.

* **Sortüz a munkásokra.** A dráventi Ferdinand köszénbánya horvát munkásai régóta agyarkodtak Havlicsek Venczel bányamérnök ellen, a ki a cseh munkásokat részesítette előnyökben. E hó 15-én volt az elszámolás, a melynél kitűnt, hogy ugyanazért a munkáért jóval többet kaptak a cseh munkások, mint a horvátok. Ezek legalább ebben a hiszemben voltak és ezen feldühödve, megtámadták a cseh munkásokat majd betörték a mérnök irodájába s azt véresre verték. A csendőrség értesülvén a zavargásról, megjelent a helyszínen és szétoszlásra szólította fel a horvát munkásokat, de ezek rájuk vetették magukat s el akartak venni a fegyvereiket. E válságos pillanatban nagyobb csendőrsapat érkezett oda s látva körülfogott tarsiak veszedelmét, sortüzet adtak a horvát munkásokra. Borzasztó zaj és sikoltás támadt erre. Nyolcz munkás maradt halva a csatateren s vagy huszan súlyosan megsebesültek. A sortüz után a tömeg szétszaladt. A horvát munkások elkeresedése leírhatatlan.

* **A munkás delegylet estélye.** A debreczeni munkás delegylet f 1900 évi október hó 20-án szombaton, tehát ma este a Margit fürdő distzermében Keller Sándor egyleti kar nagy vezetése mellett Varesz Tóni zenekarának közreműködésével tíz éves fennállásának alkalmából dalsztélyt rendez. A dalsztély műsora:

1. Nyitány a zenekar által. 2. Édes lány kám, Hubertól, éneklő a delegylet. 3. Az egylet tízeves müij, felolvassa Horkay Lajos ur. 4. Magyar dalok, Keller Sándortól, éneklő Osvath Gyula ur. 5. Komoly szavalat, tartja Varga László ur. 6. Suhog, suhog. . . Szentimaytól, éneklő a delegylet. 7. Humoros előadás, tartja Garai Armin ur. 8. Népdalok, éneklő Schell Emma k. á. 9. Népdalegyveleg férfikarra, írta Keller Sándor. éneklő a delegylet. — 10. Rakóczy induló, Hubertól, zenekísérettel, éneklő a delegylet. A dalsztély után tánc lesz.

* **Magyarrá lett német lap.** A magyar rosodás területén dícséretesen halad a Felvidék fővárosa, a kurucok hajdani sáfészke, Kassa. Nemcsak a német polgársága, de a német lapjai is megmagyarosodtak. Így a Panonia című napilap is, mely úgy ünnepelte a negyedszázados fennállását, hogy az ezredév ünnepére magyar lappá lett. Most pedig mint a mai számon látjuk, magyar címet is vett föl és ezen túl »Kassai Napló» cím alatt jelen meg.

Adja az ég, hogy a magyarság lelkes elő harczosaként álljon fenn és virágozzék. Szívvel köszöntjük ez alkalmából a Kassai Napló szerkesztőségét.

* **Elveszett gallérok.** Neding György derecskei fuvaros hátfőneste egy dobozban két női gallért elveszített; a becsületes megtalálót — ki a tárgyakat Halmágyi Samuel ur üzletében átadja — illő jutalomban részesíti.

* **Dongó.** A ma megjelent «D o n g ó» 42-ik száma dícséretére válik S z e k e l y szerkesztőnek s összes munkatársainak. Az igen izlésesen kiállított kis lap telve kacagató apróságokkal s elmes, helyi vonatkozású ötletekkel. Ajánljuk t. olvasóink különös figyelmébe. — Egy darab ára h a t krajczár.

* **Budapest világváros.** Ezt mondjuk mi idehaza, de ez a véleménye a vtlaglátott idegennek is. Ne menjünk messze, csak nezzük a nagy körut forgalmát, mely kaleidoszkop-szerű képével a legélénkebb benyomást gyakorolja a szemlélőre. Az elmes kereskedő, szállodás, bankár mindmeganonyan az újabb technika vívmányaival iparkodnak a közfigyelmet üzlethelyiségükre téríteni és meglatstszik az igyekezetükön, hogy a hatás elérésére nem riadnak vissza anyagi áldozatoktól sem. Ez a kis elmefuttatás pedig abból az alkalomból jut eszünkbe, hogy az Erzsébet-körut 54. számú ház előtt állandóan sok a szemlélő közönség, a mit egy hölgy okoz, ki a kirakatban sorra mutogatja mikor lesz az osztálysorsjáték huzása stb. Igazán érdemes megnézni ezt az emesen összeállított automatát, melyet villamám tart működésben s a toltettjeit is a legelőkelőbb műteremből kapja, sőt a frizurája is a legmoderebb. Hazánkban ez az első ilyfajta mozgó alak a Török A. és Tarsa Erzsébet-körut 54. sz. a. fiókbankjában van felállítva és igen látványosságzámba megy. Ez a szolid czég mindent elkövet; hogy a fővárosban levő és ide uazó vevőkörét minél inkább tágítsa és a nagy közönségtől kiérdemelt bizalmat fokozza.

* **Csak 4 koronáért 200,000 korona nyerhető.** Különösen kedvező nyeresi esélyeket nyujtanak az 6 Felsőge által engedélyezett új államsorsjáték sorsjegyei, minthogy 18,122 sorsjegy 418,640 korona készpénzben kerül egyszerre sorsolásra és a főnyeremény 200,000 korona. Állami felügyelet és kezeség. Minthogy e 4 koronás sorsjegyek előreláthatólag gyorsan elfognak, ajánlatos, hogy ily sorsjegyekre szóló megrendelések a Nemzeti Penzváltó Részvénytársaságnál (Budapest, Giszella-ter, Haas-palota) mielőbb, de legkésőbb 8 napon belül beküldessenek. — A nevezett intézetnél osztálysorsjegyek is kaphatók eredeti áron és megjegyezzük, hogy ez egyuttal az ország legnagyobb osztálysorsjegy-elárusító helye, mely a sorsjegy-vevőknek a legnagyobb előnyöket és biztonságot nyujtja.

* **Erdő és anyag.** Még röviddel ezelőtt az orvosnak sok bajt okozott, a beteget súlyos betegségek, műtétek, vérzések, lazak után rövid idő múlva a régi erőhöz juttatott. Ez csakis az által sikerül, hogy az üdülők oly könnyen emészthető és magas tápértékkel bíró diaetikus készítményt használjanak, mint a S o m a t o s e. Csodálatos, mennyire fokozódik ennek használata után az étvágy és mennyire gyarapodik a testu y.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Fényképészeti czikkek

gyári arban kaphatók nagyválasztékban. Amateur urak részére a sötét kamra rendelkezésre áll. **Halász**, fényképész Piac-u. 81.

Prelovsky András

ferfi szabó Debreczen, Kossuth-u. Van szerencsém tudatni, hogy az őszi és téli idényre bevásárolt gyapjuszövet ujdonságaim megerkeztek. Hazaíás kötelességem tudatában bevásárlásomnál a legnagyobb súlyt a hazai gyártmányokra fektetem ugyan, de mind a mellett az eddig is keresett angol készítményekből is nagyválasztéku készlet felett rendelkezem. Elvöm a régi, vagyis a legjobb anyagból csinos szabású öltözkélt olcsó arban szolgálni.

Kislód városi méztelep

tulajdonomat képező fele reszet egészszésem megrongálása folytán eladói óhajom kedvező fizetési feltételek mellett. A telep gyönyörű fekvésű, modern szakszerű berendezéssel, 1200 waggon méz előállítási képességgel és nagy állandó vevőkörrel. — Bővebb felvilágosítást nyújt **Schwarz Lipó** tulajdonos Kislódon, u. p. Városi Veszpremmegye.

Jól jövedelmező ház

497 □ öles telekkel 17.000 frt lefizetéssel elköltözés miatt azonnal eladó. Kossuth-u. 31.

Nyilt-tér.

„MARGIT“ GYÓGYFORRÁS

Margitforrás-telep (Bereg-megye.)

A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad szén-savat, ellenben sok szénsavas natriumot és lithiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételű vizek fölé emelik. Kitűnő hatása a **lég-utak s tüdőhurutos állapotainál, különösen szívós váladék esetén; tüdővészesekeknél, ha vérzésre való hajlandóság van is jelen, a „Margit-viz“ megbecsülhetően szolgálatokat tesz kevés szabad szénsavával fogva. Kiváló hatást latni tőle a gyomor és belek hurutos állapotainál, főleg azon esetekben, hol a fölös mennyiségben képződött sav oka a rossz emésztésnek.**

A húgysavas sók lerakódását akadályozván, becses szolgálatot tesz továbbá a **hólyag hurutos bántalmáinál, a kő- és homokképződés eseteiben**, miért is a budapesti és bécsi egyetem orvostanára, mint az orvosvilág egyéb előkelőségei a legszivesebben használják, előnyt adnak a **„Margit“-forrásnak** a hozzá hasonló összetételű gyógyvizek fölött.

MINT IVÓVIZ

kiváló óvószernek bizonyult járványos betegségek idején, főleg typhus ellen.

Mint borviz általános kedveltségnek örvend.

Főraktár: **ÉDESKUTY L.**

aszánviznagykereskedés

cs. és kir. udvari szállító BUDAPESTEN.

Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Nagy belső élet-kihárasítási és baleset biztosító társaság Hajdumegye részére

főügynökséget

szándékozik létesíteni Debreczen székhelyvel. Előkelő megjelenésű és agilis urak, nem a szakmából valók is kéretnek, hogy kimerítő ajánlataikat az eddigi tevékenységi kör megjelölése mellett a munka jutalmaz 7992° jelige alatt **Haasenstein és Vogler** hirdetési irodájába Budapest, Dorottya-u. 9. infézendők.

Uj hathatós gyógymód. Előkelő orvosok bizonyítványai. Ártalmatlan orvosság nélkül.

Minden idegbetegeknek

legmelegebben ajánlatik **Weissmann Roman** 26. kiadású brosurája.

Idegbetegségek és gutaütésről megelőzés és gyógyítás.

Ingyen kapható Debreczenben: **Dr. Rotschnek V. Emil** gyógyszerárban Kossuth-utca.

Az összes 50,000 nyeremény jegyzéke.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	Jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	„	200000
2	„	100000
1	„	90000
1	„	80000
1	„	70000
2	„	60000
1	„	40000
5	„	30000
1	„	25000
7	„	20000
3	„	15000
31	„	10000
67	„	5000
3	„	3000
432	„	2000
763	„	1000
1238	„	500
90	„	300
31700	„	200
3900	„	170
4900	„	130
50	„	100
3900	„	80
2900	„	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

Rendelő levél levágandó.

Török A. és Társa főelárúsítók Budapest.

Kérek részemre..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben } utánvételezni kérem }
} postautalvánnyal küldöm. } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Nyujtsunk kezét a szerencsének! Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb eséllyel bíró magy kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre **50,000**

pénznyeremény jut, tehát az oldaltálló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek **felét pénznyereménnyel** huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió **160,000** korona lesz kihuzva és az egész vállalat **állami felügyelet alatt áll.**

Az eredeti sorsjegyek tervszerű ára az I. osztályhoz:

egy nyolczad ($\frac{1}{8}$) frt — **75** vagyis **1.50** korona

egy negyed ($\frac{1}{4}$) „ **150** „ **3** „

egy fél ($\frac{1}{2}$) „ **3**— „ **6**— „

egy egész ($\frac{1}{1}$) „ **6**— „ **12**— „

utánvét mellett vagy az összeg **előzetes be- küldése** ellenében. Hivatalos tervszettel díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. é. október hó 28-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa

BANKHÁZ

Budapest,

V., Váci-kürüt 4a.

Fiókbankházak: **IV., Múzeum-körút 11.**

VI., Erzsébet-körút 54.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már

ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt kö-

rülbelül három és fél millió koronát.

**Csontot,
rongyot,
őcska vasat**
bámulatos magas áron
vesznek
az olajütőben levő telepen.

Legjobb minőségű
Gyümölcs-
főzelék-
hus
KONZERVEKET
ajánlja a
CONSERVEN-AKTIE-GESELLSCHAFT,
előbb Jos. Ringler's Söhne, cs. és kir. udv. szállítók
Bozen (Dél-Tirol.)
Árjegyzékek ingyen és bérmentve.
Fenti készítmények a legtöbb előkelő
csemegeüzletben kaphatók.

**BRADY-féle
Máriaczei
gyomorcsseppek**
A végjegyre tessék
vizsgálni!
nagygyorsan hatnak **gyomor bajknál,**
nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes
hazi és nepszer.
A gyomorbetegség tünetei: étvágyta-
lanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, fel-
fújtság, savanyu felbűffogés, hasmenés, gyo-
morégés, felesleges nyálkakiválasztás, sarga-
ság, undor és hányás, gyomorgörccs, szűköles.
Hatásos gyógyszernek bizonyult fej-
fájásnál, a mennyiben ez a gyomortól
származott gyomorüthetelésnél, étellekkel
és italokkal, giliszták, májbajok és hámor-
hoikaknál.
Említett bajknál a Brady-féle **MARIA-
CZEI GYOMORCSEPPEK** évek óta ki-
nőttek bizonyították, amit száz meg száz
bizonyítvány tanúsít. Vetelnél csakis Brady-
féle Máriaczei gyomorcsseppek kerendők és
vizsgálni kell, hogy az a fenti védjegy és
aláírással ellátva legyen és arra, hogy a
égi bírnévű valódi Brady-féle Máriaczei
gyomorcsseppek üvege 40 krba, kettős üve-
ge 70 krba kerül, holott a **nem valódi,**
utánzótt és csekély értékű, olcsóbb
arban, többnyire 35 krért árulják.
Carl Brady, Apotheke zum „Kö-
nig von Ungarn“
Wien, I. Fleischmarkt 1.
Magyarországi főraktár: **Török József**
gyógyszertára **BUDAPEST,** Király-utca, 12 sz.,
KAPHATÓ DEBRECZENBEN: Tóth Bela,
Mihalovits István, Dr. Rotschnek V. Emil,
Tamasz és Balázs gyógyszerészeknél. —
DIÓSZÉGEN: Vaday Ignác, **ERMIHÁLY-
FALVÁN:** Mátray István. **HADHÁZON:**
Farkas Ödön. **KABÁN:** Horváth Kalmán
gyógyszerészeknél.

**STEIERI
LODEN**
Öltönyekre
Köpenyekre
Havlokra
Sportöltönyökre
Tűsöltő ruhákra
Valamin egyen-
ruhákra
minden istia
számból.
Legdivatosabb
és legjobb
minőségű **posztószövetek**
uri ruhák részére.
Legnagyobb
raktár szö-
vetekben **Téli kabátok részére**
Fekete és kek-kamgarnok.
Cheviot 3 koronától fölfelé.
Mintákat ingyen és bérmentve küld
a **Kastner és Öhler Grác** cég
Postó szövetek osztálya.

Hespe és Társa gépgyára,
Ottensen-Hamburgban
Mindennek a legjobb és
legjobb szerkezetűnek bi-
zonyított különlegességei
**famegmunkáló
gépek**
gyártási telepe. Készít:
keretfűrészeket, vízszintes
keretfűrészeket, rongsza-
lagfűrészeket, keelő, eresztő, hornyoló és ár-
koló gyalogépeket 1, 2, 3, 4 és 5 késtengely-
lyel, marót és furó-gépeket stb. Teljes beren-
dezések parko gyárak, waggonygyárak, ácsmü-
helyek, esztergályosok, kocsi-gyárak stb. részére.
A kisipar részére mindennemű gépek kéz- és
lázüzemre.
Legnagyobb különlegességek hordó és kád-gépek-
ben csomagoló-hordók, tor, sör stb. hordók
gyártására, nemkülönbén a legkülönbébb, leg-
újabb segédgépek. Prospektusokkal, ajánlatok-
kal, valamint mindenféle fölvilágosítással ve-
ző képviselőnk
Bruck Károly,
Budapest, VI. Teréz-körút 25. szolgálat.

Felette boldoggá
teszen egy puha, fehér, rózsás arczzsin,
ugymint egy széplő és bőrkiütések nél-
küli arcz, ezért használjuk
BERGMANN
liliumtejszappanát.
Bergmann & Co. Dresden és Tetschen a/E.
(Védjegy: Három bányász.)
Drbja 40kr.: Debreczenben: **Rothschnek V.**
Emil gyógyszerárában és **Nagy Andrásnál.**

**Schneider-
féle Páfrány-tokocskák, (Galandos-
elhajtó.)**
MINDEN embernek a szor visszaadta egészségét!
Kik galandféregben és gyomorhajban szenvednek.
Védjegy. **Pántlikagilisza fejestől,**
a páfrány-tokocskák által fájdalom nélkül, jótállás mellett a legrövidebb idő alatt (6 perc alatt) teljesen elhajtatik. Ezen kitűnő gyógyszer fájdalom nélküli gyors és biztos eredményért jótállás nyújtatik. Nem árt, ha pántlikagilisza féreg nincs is jelen. Az életkor-megjelölendő. **Törvényesen védve.** Egy eredeti doboz pontos használati utasítással a bel- és külföld részére 4 ft postai utánvétellel vagy 3.50 előreváló beküldésével. **A pántlikagilisza tünetei a következők:** Az arcz halványasárga, bágyadt tekintet, kék szemkarikák, lesoványodás, elnyálkásodás, bevont nyelv, emésztetlenség, étvágytalanság felváltva mohó étvágygyal, gyakori rosszullet vagy éppen ájulások s szédülés főleg éhgyomornal, egy gombolyag felszállása egész a nyakig, nyálösszegyülemlés, a test megtagadása, gyomorsav, gyomorfű, gyakori felbűffogés, bélgörccs, hengergetés, hullámszerű mozgások, szuró, szívó fájdalmak és szúrások a belekben, szivdobogás, a vérkeringés rendtelenségei, különösen nőknél, gyakori véletlenül beálló főfájás, a buskomorságra való hajlam, életuntagság és a halál öhajtása.
Egyedül valódi kapható: **SCHNEIDER JÓZSEF**
gyógyszerésznél. **Resioán, Fő-utca 49.**
(Délmagyarország.)

Kukoricza-morzsolók
kéz- és erőhajtasra, egyszerű és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül,
Gabona-rosták,
Konkolyozók (trieurók),
kizárólag kézi- és erőhajtasra való
Széna és szalmasajtók
fekvően vagy kocsira szerelve,
Takarmány-füllesztők,
Szállítható takarékfőző-üstök takarmány stb. részére
zománcz bevonattal vagy anélkül, szállítókészülékkel vagy anélkül.
Szecekvágók, szabadalmazott kenőgyűrűs görgő csapágyakkal, igen könnyű
járással, körülbelül 40% erőmegtakarítás mellett,
Répa- és burgonyavágók,
Daralók,
„Agricola“ sorvetőgépek [tolókerék szerkezettel]
mindennemű vetemény számára, váltókerékek nélkül,
Egy-, két- és több vasú ekék
jótállás mellett elismert legjobb szerkezettel készülnek
Mayfarth Ph. és társa
csász. és kir. kiz. szabad. gazdasági gépgyárak, vasöntőde és gőzhőmor
Bécs, II., Taborstrasse Nr. 71.
Alapítva 1872. Kitüntetétt több mint 400 arany, ezüst, 750 munkás.
bronz éremmel és első díjakkal.
— Árjegyzékek és számos elismerő levelek ingyen és bérmentve küldetnek. —
Képviselők és viszontárúsítók felvételnek.

Kufeké-féle gyermekliszt
Magyarország, Ausztria, Németország, sat. legelső hozzáértői ajánlja
Legjobb és legolcsóbb táplálkozás egészséges és belbeteg gyermeke
Kapható minden gyógyszerárában, drogeriában és a gyárnál: **R. KUFÉKÉ, WIEN, VI.**

Kizárólag hazai gyártmány!

A magyar fém- és lámpaáru gyár

részvénytársaság gyári raktára.

DEBRECZEN

PIACZ UTCZA és SIMOMFFY-UTCZA SAROK.

Gyár: Budapest--Kőbányán.

Ajánlja gyártmányait:

Légszesz csillárok, asztali és függő lámpákat
valamint egyszerű lámpákat közönséges használatra

BRONZE DISZTÁRGYAKAT,
állványok, íróasztali berendezések, gyergyatartókat stb.

a legmérsékeltebb gyári árak mellett.

Ugyanitt kapható valódi amerikai Petroleum

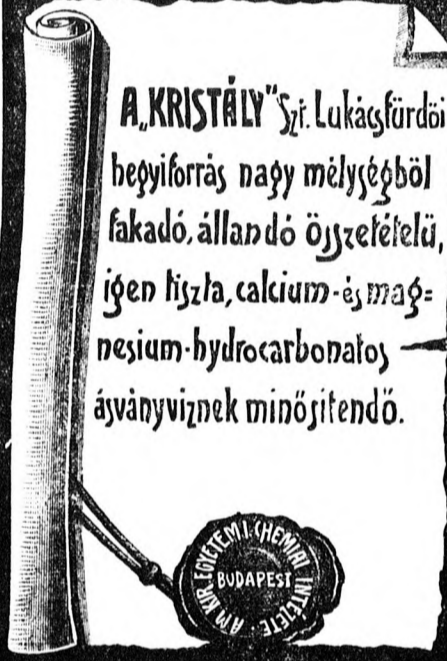
„KIRÁLY OLAJ”

mely kizárólag e gyár számára gyártatik, tiszta, szagtalan és robbanthatatlan.
Helyben minden mennyiség házhoz szállítatik.

Kizárólag hazai gyártmány!

A „KRISTÁLY” Szi. Lukácsfürdői

hegyiforrás nagy mélyégből
fakadó, állandó özfeféltelű,
igen tisztá, calcium- és mag-
nesium-hydrocarbonatos
ásványviznek minősítendő.

Kapható Debreczenben: Geréby Fülöp utó dai
Csanak József, Kornhoffer József, Rickl József
Zelmos, Czeglédi József, Szabó Zsigmond, Kon-
tsék Géza, Hirsch Ferencz, Félégyházi János,
Göczey István, Tóth Kálmán, Róth Antal, Mayer
József, Leidenfrost G., Bekés Emil, Bán László,
Váray János és Váray József jól felszerelt fü-
szer, csemege és ásványvíz kereskedésében.

„Több száz kiváló orvos által ajánlva.”
A legizletesebb és legolcsóbb ásványvíz.

Senzációs ujdonság!

Petroleum-izzó-égő

PITTNER.

Előnye: Minden 4 Amtes petro-
leum tartályra alkalmazható. Átmé-
rője felcsavarható. Kezelése és szer-
kezete igen egyszerű. Kifogástalan
korom, szag és veszély nélküli
égés, vakító, fehér fény kb. 80 gyer-
tya lángig. Egy liter közönséges pet-
roleum 15—16 óráig elegendő, tehát
a legnagyobb megtakarítás óriási hatás mellett. Pros-
pectus ingyen és bérmentve.

Lenner Alfred, Bécs

VII. Schottenfeldgasse Nr. 56.

Birtokosok és gazdák!

Egyben hán zó jó véleményt adnak kipróbálás után a SOMOGYI GÉZA-féle szabadalmazott állattápporról, amely rendszeresen adva az állat szervezetére igen jótékony hatással bír, mert rendszerben tartja az emésztési szerveket, fokozza az étvágyat, ez által az állatnak a rendszeres vékeringése megóvja a betegségtől és elősegíti a hizást, miáltal az hamarabb eladásra kerülhet ami anyagiilag igen nagy előny.

Számos elismerő és köszönő levelek megerősítik a fentieket, melyekből csak az alantit közlöm:

Igen tisztelt Uram!

Ezen pár sor-an fejezem ki köszönetem és elismerésem az ön által föltalált ugynevezett „Emésztést elősegítő por” nálunk tett jó hatásáért; a siker, mit elértünk, valóban meglepő, legyen meggyőződve tisztelt uram, hogy ezen kis község, hol pora a nagymértékben uralkodó sertés betegségeket teljesen megszüntette, — hála köszönetemnek nyilvánítása mellett oda fog törekedni, hogy minél több helyen és egyéneknek ismeresse emésztési porának megbecsülhetetlen értékét.

Adorján, 1900. január havában.

A község nevében: Kiváló tisztelője
Daróczy Albert, községi főbíró

Tekintetes Somogyi Géza urnak Arad.

Értesitem, hogy az Ön gyártmányát képező állat-tápport kipróbálva, azt az állatok, — kiválólag pedig a sertések táplálásánál jónak találom, — s úgy az állat emésztésére, valamint az e elleg fellépő betegség gyógyítására és megállítására bárkinek is a legmelegebben ajánlom.

Székesfehérvár, 1900. február 24.

Tisztelettel: **Pauer István**,
Székesfehérvár sz. kir. város állatorvosa.

Védjegy

Ennélfogva egy gazda sem mulassza állatainál a Somogyi Géza-féle állattápport alkalmazni, mely csak akkor valódi, ha a 13652 sz. szabadalmi szám és az itt látható védjegy rajta van a csomagon és a dobozon. Egy csomag 18 kr., 1/4 kilós doboz 45 kr., 1/2 kilós doboz 90 kr.

Kapható DEBRECZENBEN Geréby Fülöp, Deutch Albert és fia, Kontsek Géza, Göczey István, Félégyházi János, Montay Barna, Kováts Gyula és Deutsch Lajos uraknál. HAJDU-SZOBOSZLÓN Weber Ede, Körner Béla, H.-BŐSZÖRMÉNYBEN Klein József és Szabó Bálint, H.-NÁNÁS-on Köröskényi Antal és Schlachta János, H.-HADHÁZ-on Horovitz Móritz, H.-SZOVÁT-on Leitner Dezső H.-NÁDUDVAR-on Bárány Gyula, KABÁN Rozenfeld Róza fő-
13652. sz. szabadalom szerűletében és ezenkívül Hajdumegye összes üzleteiben.

Serravallo-China bor

v a s s a l,

orvosi kitünőségek által, mint Dr. Braun tanár, udvari tanácsos Dr. Drasche tanár, udv. tan. lovag Dr. Kraft-Ebing tanár, udv. tan., Dr. Monti tanár, lovag dr. Mosetig-Moorhof tanár, Dr. Nuesse tanár udv. tan., Dr. Schauta tanár, Dr. Weinlechner tanár által gyakran használtatik és legjobban ajánlatik.

(Gyöngék és ábbadozóknak.)

Ezüst érem: XI. orvosi congressus Róma 1894. IV. Gyógyszerész és vegyészeti congressus Nápoly 1894., Olasz általános kiállítás Turin 1898.

Arany érem: Kiállítás: Venedig 1894., Kiel Páris 1895., Quebec 1897.

Több mint 1000 orvosi elismervény.

Ezen kitünő, újra élesztő szer, kiváló ize miatt különösen gyermekek és asszonyoknál szívesen vették. Üvegekben 1/3 liter á frt 1.20, 1 liter á frt 2.20 árusítatik minden gyógyszerárban.

Serravallo gyógyszerár Triesztben,
gyógyszeráru nagybani szétküldési ház.

Alapítattott 1848. Alapítattott 1848.

